

Таїсія Миколаївна МЕЛЬНИК

(Харківський національний університет внутрішніх справ, м. Харків)

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ЮРИДИЧНОГО СУПРОВОДЖЕННЯ СТАТУТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті наголошено на тому, що адміністративно-правова форма – це спосіб організації та функціонування державного управління, який ґрунтується на правових нормах і включає в себе використання адміністративних засобів і методів для досягнення встановлених цілей та завдань. Ця форма регулює відносини між державою та громадянами, а також між різними органами влади.

Зазначено, що основними характеристиками адміністративно-правової форми є наявність чіткої ієрархії органів влади, правомірне застосування адміністративних процедур та санкцій, а також забезпечення законності та рівності перед законом. Адміністративно-правові форми юридичного забезпечення статутної діяльності закладів вищої освіти можуть бути класифіковані за різними критеріями, що включають рівень відповідальності та компетенції, спеціалізацію функцій, форми організації та способи здійснення: за ступенем автономії адміністративно-правові форми можуть бути централізованими або децентралізованими; за рівнем організації - внутрішніми або зовнішніми; за змістом - консультативними або інституційними.

Щодо окремих адміністративно-правових форм юридичного забезпечення статутної діяльності закладів вищої освіти акцентовано увагу на тому, що однією з основних адміністративно-правових форм юридичного супроводження є розробка та аналіз правових документів, таких як статuti, положення, правила та інші. Ще однією формою юридичного забезпечення статутної діяльності закладів вищої освіти виступає нормотворчість, яка відіграє важливу роль у регулюванні їхньої діяльності, що охоплює створення, аналіз та вдосконалення нормативно-правових актів, які спрямовані на регулювання широкого спектру аспектів діяльності, починаючи від організації управління та закінчуючи правами та обов'язками здобувачів освіти та співробітників. Нормотворчість сприяє зміцненню правових засад освіти, захисту прав та інтересів всіх учасників освітнього процесу, підвищенню якості освітніх послуг, розвитку міжнародної співпраці та інтеграції української системи вищої освіти до світового освітнього простору.

Ключові слова: адміністративно-правова форма, адміністративно-правове забезпечення, юридичне супроводження, статутна діяльність, заклади вищої освіти.

Постановка проблеми. Ефективне юридичне супроводження є однією

з базових умов забезпечення безперервного, законного та соціально-орієнтованого функціонування будь-якої організації в Україні. Юридичне супроводження є невід'ємною складовою управління закладами вищої освіти, оскільки вони знаходяться в складному правовому середовищі, де вимагається не лише відповідність освітньому стандарту, а й дотримання законодавства в сфері освіти, фінансів, праці, землекористування тощо.

У вітчизняній науковій думці окремим проблемним аспектам адміністративно-правового забезпечення функціонування закладів вищої освіти присвячували свої дослідження О.М. Бандурка, О.Ю. Дрозд, С.Г. Головка, Н.А. Железняк, М.В. Ковалів, А.Т. Комзюк, О.В. Костиренко, К.Б. Левченко, С.В. Медведенко, Л.В. Могілевський, О.А. Моргунов, О.М. Музичук, В.О. Невядовський, В.М. Пашков, В.І. Підгірний, С.В. Потопальський, О.Ю. Салманова, В.В. Сокурєнко, Т.І. Тарахонич, Р.П. Томма, М.Р. Терованесов, В.І. Фелик, О.О. Шевчук, Г.В. Шевчук, О.М. Юхимюк та багато інших. Втім, незважаючи на чималу кількість наукових здобутків, вчені фактично поза своєю увагою залишили проблемні питання адміністративно-правових форм та методів юридичного супроводження статутної діяльності закладів вищої освіти.

Мета статті полягає в тому, щоб визначити адміністративно-правові форми юридичного супроводження статутної діяльності закладів вищої освіти. Для досягнення вказаної мети необхідно вирішити такі завдання: сформулювати авторське визначення адміністративно-правової форми; проаналізувати її основні характеристики та підходи до її класифікації; розглянути окремі адміністративно-правові форми юридичного забезпечення статутної діяльності закладів вищої освіти; охарактеризувати співвідношення адміністративно-правових форм та адміністративно-правових методів.

Виклад основного матеріалу. Поняття «форма» може мати різні тлумачення в залежності від контексту вживання. У загальному, «форма» означає зовнішній вигляд або структуру об'єкта, включаючи його розміри, контур і об'єм. У математичному або геометричному контексті «форма» вказує на геометричну структуру об'єктів і їх взаємне розташування.

Також термін «форма» може вказувати на спосіб, у який щось організовано або виконується, наприклад, у формі пісні, формі листа або формі заняття¹.

А. С. Васильєв у ході аналізу питання змісту і форми держави, зазначає, що зміст і форма є загальнофілософськими категоріями, що відображають взаємозв'язок двох сторін природної та соціальної реальності: певним чином впорядкованої сукупності елементів і процесів, що створюють предмет або явище (тобто зміст), і способу існування і вираження цього змісту, його різних модифікацій (тобто форми). Поняття форми вживається також у значенні внутрішньої організації змісту, й у цьому значенні

¹ Мартинюк А. П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. С. 62.

проблематика форми набуває подальшого розвитку як категорія структури¹.

У юридичному контексті «форма» може означати визначений порядок або офіційний документ, який потрібно заповнити відповідно до законодавства. «Форма» вказує на специфічний порядок або стандартний формат, за яким необхідно оформлювати певні документи, правові акти або заяви. Це означає, що існують певні правила і вимоги, яких потрібно дотримуватися під час складання та заповнення цих документів.

Наприклад, у ході укладання договорів «форма» може вказувати на те, чи потрібно, щоб договір був підписаний сторонами в присутності свідків або нотаріуса. Також «форма» може визначати необхідність використання певних слів або фраз у документі, щоб він був юридично обов'язковим.

У контексті розроблення правових документів, таких як заяви або судові позови, «форма» може включати вимоги до змісту, оформлення, підписів та інших деталей, яких необхідно дотримуватися для того, щоб документ був прийнятим і визнаним².

Отже, у правовому контексті «форма» визначає обов'язкові умови оформлення документів, які регулюються законом або правилами задля забезпечення їхньої легальності та юридичної чіткості.

Адміністративно-правова форма – це спосіб організації та функціонування державного управління, який ґрунтується на правових нормах і включає в себе використання адміністративних засобів і методів для досягнення встановлених цілей та завдань. Ця форма регулює відносини між державою та громадянами, а також між різними органами влади.

Основними характеристиками адміністративно-правової форми є наявність чіткої ієрархії органів влади, правомірне застосування адміністративних процедур та санкцій, а також забезпечення законності та рівності перед законом.

Така форма дозволяє забезпечити ефективну організацію публічного управління та вирішення різноманітних адміністративних питань, зокрема в сфері соціального захисту, економіки, освіти та інших сфер суспільного життя.

Адміністративно-правові форми юридичного забезпечення статутної діяльності закладів вищої освіти можуть бути класифіковані за різними критеріями, що включають рівень відповідальності та компетенції, спеціалізацію функцій, форми організації та способи здійснення.

Перш за все, за ступенем автономії адміністративно-правові форми можуть бути централізованими або децентралізованими. У централізованій формі рішення щодо правової підтримки приймаються на рівні центральних органів управління освітою. Натомість, у децентралізованій системі заклади вищої освіти мають певну автономію у вирішенні правових

¹ Теорія права і держави: підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук А. С. Васильєва. К., 2010. С. 62.

² Заварза Т. В. Порівняльний цивільний процес : навчально-методичний посібник / Т. В. Заварза, С. М. Бервено, Л. В. Новікова, К. М. Тоцька. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. С. 52.

питань, адаптованих до їхніх специфічних потреб і контексту.

Другий критерій – це спеціалізація функцій. Юридичне супроводження може включати в себе питання освіти, а також адміністративного та фінансового управління. Перше забезпечує вирішення питань, пов'язаних із законодавством про освіту, академічною свободою, освітнім процесом тощо, тоді як друге стосується ведення документації, фінансового планування, управління кадрами та інших адміністративних аспектів.

Третій критерій – це рівень організації. Адміністративно-правові форми можуть бути внутрішніми або зовнішніми. Внутрішня організація передбачає наявність внутрішніх юридичних служб або відділів, які спеціалізуються на розв'язанні правових питань в межах конкретного закладу вищої освіти. Зовнішнє ж забезпечення здійснюється із залученням зовнішніх юридичних консультантів, адвокатських фірм чи агентств, спеціалізованих на вирішенні правових питань у сфері вищої освіти¹.

Нарешті, за змістом адміністративно-правові форми можуть бути консультативними або інституційними. У консультативній формі юридичні експерти надають консультації та рекомендації щодо правових питань. У той час як інституційне забезпечення включає встановлення внутрішніх правил, положень та процедур, які регулюють правові аспекти діяльності закладів вищої освіти.

Щодо окремих адміністративно-правових форм юридичного забезпечення статутної діяльності закладів вищої освіти, то однією з основних адміністративно-правових форм юридичного супроводження є розробка та аналіз правових документів, таких як статuti, положення, правила та інші. Ці документи відображають специфіку кожного підприємства, установи чи організації та відповідають вимогам законодавства. Поряд з цим важливо проводити правовий консалтинг, який допомагає уникнути порушень та вирішувати складні правові питання. Представництво та захист інтересів підприємства, установи чи організації в судах та інших органах є ще однією важливою формою юридичного супроводження. Адвокати та юристи забезпечують захист прав та інтересів підприємства, установи чи організації у всіх правових ситуаціях².

Ще однією формою юридичного забезпечення статутної діяльності закладів вищої освіти виступає нормотворчість, яка відіграє важливу роль у регулюванні їхньої діяльності, що охоплює створення, аналіз та вдосконалення нормативно-правових актів, які спрямовані на регулювання широкого спектру аспектів діяльності, починаючи від організації управління та закінчуючи правами та обов'язками здобувачів освіти та співробітників.

Нормотворчість, як зазначає Ю. Загуменна, це процес створення нормативних актів, які регулюють різні аспекти життя суспільства. Це може

---

¹ Руденко М. М. Поняття адміністративно-правових відносин забезпечення організації та діяльності МВС України. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2023. № 3. С. 51–53.

² Адміністративне процесуальне право: Навч. посібник / кол. авт. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. С. 247.

включати законодавчі акти, підзаконні нормативні акти, регуляторні документи, положення тощо. Нормотворчість може здійснюватися різними органами влади на різних рівнях: від місцевого до національного та міжнародного¹.

Важливим аспектом нормотворчості є забезпечення відповідності стандартам права, принципам справедливості та врахуванням потреб суспільства. Нормотворчість є важливою складовою демократичного суспільства, оскільки вона дозволяє створювати правила, які регулюють взаємини між людьми та органами влади, забезпечуючи порядок і права громадян.

Нормотворчість є динамічним процесом, який постійно адаптується до змін у суспільстві, технологічному прогресі, економічних умовах та інших факторах. Вона також може бути відображенням цінностей та пріоритетів суспільства. Наприклад, законодавство про охорону навколишнього середовища може бути результатом зростаючого рівня усвідомлення суспільством екологічних проблем та потреб збереження природних ресурсів.

Ефективна нормотворчість передбачає відкритий та активний процес, у якому різні зацікавлені сторони мають можливість висловлювати свої погляди та долучатися до формування законів та правил. Такий підхід сприяє підвищенню легітимності та прийняттю рішень, які відображають реальні потреби та інтереси суспільства в цілому.

У контексті міжнародного співробітництва нормотворчість може виявлятися шляхом укладення міжнародних договорів та створення міжнародних організацій, які приймають нормативні акти для регулювання спільних питань, таких як торгівля, права людини, міжнародний мир і безпека тощо².

Загалом, нормотворчість відіграє ключову роль у формуванні законів та правил, які сприяють функціонуванню суспільства та забезпечують захист прав і свобод громадян. Зокрема, нормотворчість визначає правовий ландшафт суспільства, встановлюючи правила і норми, які впливають на всі аспекти життя громадян: від прав людини і соціальної справедливості до економічного розвитку і охорони довкілля. Цей процес може бути ітеративним, оскільки він включає в себе аналіз поточних потреб суспільства, узгодження різних точок зору і внесення необхідних змін у законодавство або інші нормативно-правові акти.

Нормотворчість є важливим інструментом управління суспільством, який дозволяє адаптувати правову систему до змін та забезпечити її відповідність викликам сучасності. Таким чином, вона забезпечує стабільність і розвиток правової системи, що є важливим для функціонування правової держави.

---

¹ Загуменна Ю. О., Лазарев В. В., Сидоренко А. Ю. Відомча нормотворчість в Україні: досвід комплексного аналізу : монографія. Харків : Планета-Прінт, 2021. С. 122

² Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. С. 369.

У контексті юридичного забезпечення статутної діяльності закладів вищої освіти в Україні нормотворчість є необхідною та невід'ємною складовою управління вищою освітою в країні. Цей процес визначається законодавчими нормами, які регулюють всі аспекти функціонування закладів вищої освіти, включаючи їх статус, права та обов'язки, організаційну структуру, а також взаємовідносини з іншими учасниками освітнього процесу. Це дозволяє уникнути правових колізій та забезпечує правовий захист всіх учасників освітнього процесу: від студентів до адміністративного персоналу.

Крім того, нормотворчість у цій сфері спрямована на забезпечення якості освіти. Вона встановлює стандарти та вимоги до освітнього процесу, а також визначає процедури акредитації, що сприяє підвищенню рівня вищої освіти в Україні та збереженню її конкурентоспроможності на міжнародному рівні.

Зокрема, нормативно-правові акти визначають права та обов'язки студентів і викладачів, встановлюють порядок атестації та надання освітніх послуг. Це забезпечує стабільність та прозорість у взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу, сприяє розвитку академічної свободи та культури правової взаємодії¹.

Крім внутрішнього значення, нормотворчість також сприяє інтеграції української системи вищої освіти до європейського освітнього простору. Вона дозволяє гармонізувати українське законодавство з європейськими стандартами та вимогами, що робить вищу освіту в Україні більш привабливою для міжнародних студентів і дослідників, а також сприяє розвитку міжнародних наукових та освітніх проектів.

Забезпечення ефективного управління є ще однією ключовою функцією нормотворчості у сфері вищої освіти. Нормативні акти встановлюють порядок організації та управління закладами вищої освіти, визначаючи структуру управління, права та обов'язки керівництва, процедури прийняття рішень та вирішення конфліктів. Це допомагає забезпечити ефективне функціонування закладів вищої освіти, раціональне використання ресурсів та здійснення стратегічного планування розвитку освітньої сфери.

Крім того, нормативне забезпечення стимулює інноваційні процеси в освіті. Шляхом визначення правових рамок для впровадження нових освітніх технологій, наукових досліджень та міждисциплінарних програм нормативні акти сприяють розвитку освітньої системи, підвищуючи її конкурентоспроможність та забезпечуючи відповідність вимогам сучасного світу.

Загалом, нормотворчість у сфері вищої освіти в Україні відіграє важливу роль у забезпеченні стабільності, якості та розвитку цієї галузі. Вона сприяє зміцненню правових засад освіти, захисту прав та інтересів всіх

---

¹ Дерев'янюк Б. В. Господарсько-правове регулювання надання послуг у сфері освіти : монографія. Донецьк: Видавничий дім «Кальміус», 2022. С. 62.

учасників освітнього процесу, підвищенню якості освітніх послуг, розвитку міжнародної співпраці та інтеграції української системи вищої освіти до світового освітнього простору. Таким чином, раціональне нормотворче регулювання є ключовим чинником успішного функціонування та розвитку вищої освіти в Україні.

Узгоджена та ефективна нормотворчість є важливим чинником для забезпечення якості, стабільності і розвитку вищої освіти. Вона допомагає закладам вищої освіти адаптуватися до змін у суспільстві, технологіях та наукових тенденціях, забезпечуючи відповідність їхньої діяльності сучасним вимогам і стандартам¹.

По-перше, нормотворчість забезпечує законодавчу базу для функціонування закладів вищої освіти, визначаючи їхні правовий статус, компетенції та порядок взаємодії з іншими підприємствами, установами та організаціями. Це включає закони про освіту, рішення вищих органів влади та регулюючих органів, а також міжнародні нормативи, які впливають на освітню діяльність.

По-друге, нормативи забезпечують стандарти якості освітнього процесу. Це включає в себе встановлення вимог до програм, викладацького персоналу, матеріально-технічної бази, оцінки якості освіти та інших аспектів, які визначають ефективність освітнього процесу.

По-третє, нормотворчість регулює внутрішню організацію та управління закладами вищої освіти. Це включає в себе встановлення структури управління, порядку прийняття рішень, фінансового планування та звітності, що забезпечує ефективне управління ресурсами та дотримання нормативних вимог.

По-четверте, на нормативно-правовому рівні визначені права та обов'язки студентів і працівників закладів вищої освіти, а також процедури захисту їхніх прав та інтересів. Це важливо для забезпечення гармонійних взаємовідносин всередині закладу вищої освіти та захисту прав усіх учасників освітнього процесу.

Нормотворчість як адміністративно-правова форма залежить від взаємодії університетської спільноти, державних органів, експертів у галузі освіти та інших зацікавлених сторін. Вона має на меті не лише вирішення поточних завдань, а й забезпечення стратегічного розвитку вищої освіти, відповідно до сучасних вимог та потреб суспільства².

Щодо співвідношення адміністративно-правових форм та адміністративно-правових методів, то обидві категорії є важливими концепціями у сфері публічного права, пов'язаними з публічним управлінням та правовим регулюванням. Перша з них «адміністративно-правова форма» визначає конкретний спосіб організації та функціонування

---

¹ Потопальський С. В. Нормотворчість, як важлива форма забезпечення якості освітньої діяльності у закладах вищої освіти системи МВС України // Адміністративне право та процес: актуальні проблеми та шляхи вирішення : тези доп. учасників наук.-практ. семін. (Харків, 21 лют. 2020 р.). С. 85.

² Пасічна І. О. Законотворчість, нормотворчість та правореалізація : навч. посіб. Полтава : ПолтНТУ, 2019. С. 37.

владних структур, який встановлюється правовими нормами та регламентами. Це може включати в себе утворення та діяльність адміністративних органів, порядок прийняття та реалізації адміністративних рішень та інші аспекти організації публічного управління.

З іншого боку, «адміністративно-правовий метод» визначає конкретні засоби, прийоми та процедури, які використовуються в публічному управлінні для досягнення певних цілей. Ці методи можуть включати в себе ведення адміністративного контролю, видачу адміністративних наказів, розробку та застосування адміністративних регламентів тощо.

Отже, розрізняючи ці поняття, можна сказати, що «адміністративно-права форма» визначає структуру та організацію діяльності владних структур, тоді як «адміністративно-правовий метод» визначає засоби та способи, шляхом реалізації яких ці структури здійснюють свої функції та завдання. Обидва поняття важливі для забезпечення ефективного функціонування державного апарату та здійснення владних повноважень з дотриманням законодавства.

Ці два концепти є взаємопов'язаними і використовуються разом для забезпечення ефективного управління та реалізації державних функцій. Наприклад, коли держава встановлює адміністративно-правову форму, вона визначає структуру та організацію діяльності владних структур, таких як міністерства, департаменти, агенції тощо. Ці органи можуть мати різні відділи, підрозділи та посадових осіб, що відповідають за виконання певних функцій та завдань.

Після визначення адміністративно-правової форми держава може використовувати адміністративно-правові методи. Це включає в себе застосування правових норм та процедур для прийняття та виконання рішень, контролю за додержанням законодавства, видачу рішень та наказів, а також вирішення конкретних питань управління та адміністрування.

Таким чином, адміністративно-правова форма створює рамки для діяльності владних структур, а адміністративно-правові методи визначають конкретні інструменти та процедури. Обидві ці категорії є важливими для забезпечення ефективного та законного функціонування публічного управління.

Висновки. Таким чином, у межах даної статті було зазначено, що адміністративно-правова форма – це спосіб організації та функціонування державного управління, який ґрунтується на правових нормах і включає в себе використання адміністративних засобів і методів для досягнення встановлених цілей та завдань. Ця форма регулює відносини між державою та громадянами, а також між різними органами влади.

Основними характеристиками адміністративно-правової форми є наявність чіткої ієрархії органів влади, правомірне застосування адміністративних процедур та санкцій, а також забезпечення законності та рівності перед законом. Адміністративно-правові форми юридичного забезпечення статутної діяльності закладів вищої освіти можуть бути класифіковані за різними критеріями, що включають рівень

відповідальності та компетенції, спеціалізацію функцій, форми організації та способи здійснення: за ступенем автономії адміністративно-правові форми можуть бути централізованими або децентралізованими; за рівнем організації – внутрішніми або зовнішніми; за змістом – консультативними або інституційними.

Щодо окремих адміністративно-правових форм юридичного забезпечення статутної діяльності закладів вищої освіти зазначено, що однією з основних адміністративно-правових форм юридичного супроводження є розробка та аналіз правових документів, таких як статuti, положення, правила та інші. Ще однією формою юридичного забезпечення статутної діяльності закладів вищої освіти виступає нормотворчість, яка відіграє важливу роль у регулюванні їхньої діяльності, що охоплює створення, аналіз та вдосконалення нормативно-правових актів, які спрямовані на регулювання широкого спектру аспектів діяльності, починаючи від організації управління та закінчуючи правами та обов'язками здобувачів освіти та співробітників. Нормотворчість у сфері вищої освіти в Україні відіграє важливу роль у забезпеченні стабільності, якості та розвитку цієї галузі. Вона сприяє зміцненню правових засад освіти, захисту прав та інтересів всіх учасників освітнього процесу, підвищенню якості освітніх послуг, розвитку міжнародної співпраці та інтеграції української системи вищої освіти до світового освітнього простору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адміністративне процесуальне право: Навч. посібник / кол. авт. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 320 с.
2. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.
3. Деревянко Б. В. Господарсько-правове регулювання надання послуг у сфері освіти : монографія. Донецьк: Видавничий дім «Кальміус», 2022. 529 с.
4. Заварза Т. В. Порівняльний цивільний процес : навчально-методичний посібник / Т. В. Заварза, С. М. Бервено, Л. В. Новікова, К. М. Тоцька. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 156 с.
5. Загуменна Ю. О., Лазарев В. В., Сидоренко А. Ю. Відомча нормотворчість в Україні: досвід комплексного аналізу : монографія. Харків : Планета-Прінт , 2021. 228 с.
6. Мартинюк А. П. Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 196 с.
7. Пасічна І. О. Законотворчість, нормотворчість та правореалізація : навч. посіб. Полтава : ПолтНТУ, 2019. 113 с.
8. Потопальський С. В. Нормотворчість, як важлива форма забезпечення якості освітньої діяльності у закладах вищої освіти системи МВС України // Адміністративне право та процес: актуальні проблеми та

шляхи вирішення : тези доп. учасників наук.-практ. семін. (Харків, 21 лют. 2020 р.). С. 84–86.

9. Руденко М. М. Поняття адміністративно-правових відносин забезпечення організації та діяльності МВС України. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2023. № 3. С. 50–54.

10. Теорія права і держави: підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук А. С. Васильєва. К., 2010. 137 с.

Стаття надійшла до редакції 30.11.2023

Taisia M. MELNYK,

Postgraduate Student

(Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine)

ON THE ISSUE OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL FORMS OF LEGAL SUPPORT OF THE STATUTORY ACTIVITIES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

The article emphasizes that the administrative-legal form is a way of organizing and functioning of state administration, which is based on legal norms and includes the use of administrative means and methods to achieve established goals and objectives. This form regulates relations between the state and citizens, as well as between various authorities.

It is noted that the main characteristics of the administrative-legal form are the presence of a clear hierarchy of authorities, the lawful application of administrative procedures and sanctions, as well as ensuring legality and equality before the law. Administrative and legal forms of legal support for the statutory activities of higher education institutions can be classified according to various criteria, including the level of responsibility and competence, specialization of functions, forms of organization and methods of implementation: according to the degree of autonomy, administrative and legal forms can be centralized or decentralized; by level of organization - internal or external; by content - consultative or institutional.

With regard to separate administrative-legal forms of legal support for the statutory activities of higher education institutions, attention is focused on the fact that one of the main administrative-legal forms of legal support is the development and analysis of legal documents, such as statutes, regulations, rules, and others. Another form of legal support for the statutory activities of higher education institutions is rulemaking, which plays an important role in regulating their activities, which includes the creation, analysis and improvement of normative legal acts, which are aimed at regulating a wide range of aspects of activities, starting from the organization of management and ending with rights and responsibilities of education seekers and employees. Rulemaking contributes to strengthening the legal foundations of education, protecting the rights and interests of all participants in the educational process, improving the quality of educational services, developing international cooperation, and integrating the

Ukrainian higher education system into the global educational space.

Key words: *administrative and legal form, administrative and legal support, legal support, statutory activity, institutions of higher education.*